

Kaupunginvaltuusto	§ 91	09.12.2019
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 23	14.05.2020
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 31	10.06.2020
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 53	01.10.2020

Valtuutettu Harri Palomäen ym. valtuustoaloite maallikkokäyttöön tarkoitettujen sydäniskureiden hankinnasta

763/00.07.01/2019

Kaupunginvaltuusto 09.12.2019 § 91

Valtuutettu Harri Palomäki luki ja jätti valtuuston kokouksessa seuraavan 12 valtuutetun allekirjoittaman aloitekirjelmän:

"Sydäniskuri eli defibrillaattori on laite, jonka avulla sydämeen voidaan sydänpysähdystilanteessa antaa tasavirtasähköisku. Sähköiskun tarkoituksena on sydämen pumppausvoiman romuttaneen rytmihäiriön kääntyminen, joka mahdollistaa sydämen oma sähköisen toiminnan palautumisen normaalisti.

Uusimpien kansainvälisten tutkimusten mukaan varhainen sydäniskurin käyttö, yhdistettynä tehokkaaseen ja nopeasti aloitettuun painanta-puhalluselvytykseen, parantaa potilaiden ennustetta merkittävästi. Koska ensihoitopalvelu ei voi tavoittaa kaikkia sydänpysähdyspotilaita riittävän ajoissa, on erittäin suositeltavaa hankkia maallikoiden käyttöön suunniteltuja sydäniskureita. Nämä puoliautomaattiset laitteet ovat helppokäyttöisiä ja suunniteltu niin, että jokainen paikalla olija osaa laitetta käyttää koneen antamien ääni- ja kuvaohjeiden avulla. Suurin hyöty näistä maallikkokäyttöön suunnitelluista sydäniskureista saadaan silloin, kun ne sijoitetaan sellaisille paikoille, joissa liikkuu suuri määrä ihmisiä tai ensihoitopalvelun tavoittamisviiveet ovat poikkeuksellisen pitkiä.

Naantali on ensihoitopalvelulle maantieteellisesti haastava kohde. Useat ympäri vuoden asutut saaristoalueet ovat niin etäällä ensihoitopalvelun asemapaikoista, että usein ensihoitopalvelu pääsee aloittamaan hoitoelvytyksen vasta siinä vaiheessa, kun sydänpysähdyspotilaan ennuste on olematon. Maallikkokäyttöön hankittujen sydäniskureiden hankinnalla ja sijoittamalla sydäniskurit ympärivuorokautisesti saataville saaristoalueiden keskeisille paikoille, voitaisiin tätä viivettä merkittävästi vähentää.

Laitteiden ja ympäri vuoden laitteen ulkosäilytykseen soveltuvien välineiden hankintahinta on noin 4 500 euroa varustettuna.

Edellä kuvatun perusteella me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että:

- Naantalin kaupunki hankkii neljä (4) maallikkokäyttöön suunniteltua sydäniskuria ja sijoittaa ne helposti saataville Velkuan koululle, Merimaskun rantaan, Livonsaaren kylätalolle ja Röölään
- rekisteröi laitteet def.fi -rekisteriin
- laatii muiden sydäniskureiden osalta riskikartoituksen, jonka perusteella laiteita hankitaan tulevina vuosina lisää."

KAUPUNGINVALTUUSTO:

Valtuustoaloite merkittiin vastaanotetuksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.05.2020 § 23

Ylilääkäri Kristian Kallio

Maallikkokäyttöön suunniteltujen sydäniskurien määrä on kasvanut viimeisten vuosien aikana huomattavasti. Vuoden 2018 päivityksen mukaan julkisilla paikoilla oli Suomessa yli 3000 iskuria ja määrä on jatkuvasti kasvava. Sydänliiton arvion mukaan julkiset iskurit ovat pelastaneet kymmeniä ihmishenkiä.

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan neljän sydäniskurin hankintaa aloitteessa määriteltyihin sijainteihin.

Julkisen sektorin hankintojen on aina perustuttava huolelliseen tarvearvioon. Ylilääkäri on ollut yhteydessä sairaanhoitopiirin asiantuntijoihin ja sopinut tapaamisen, jossa on tarkoituksena määritellä Naantalin alueen tarkeempi riskitaso siten, että otetaan huomioon mahdollinen elvytysviive suhteutettuna alueella liikkuvaan väestömäärään. Samalla määritetään sijainnit, joihin olisi perustelluinta hankkia maallikkoiskureita.

Alustavan arvoin mukaan yhden iskurin hankinta kaikkine oheistarvikkeineen maksaa noin 4 500 euroa. Ehdotus mahdollisesta iskurien hankinnasta tehdään tarkemman arvioinnin jälkeen.

Aloitteeseen vastaamisen valmistelun yhteydessä on tullut esiin, että Naantalin kolmannen sektorin toimijoilla on omia suunnitelmiaan hankkia maallikkoiskureita. Kolmannen sektorin suunnitelmat otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon arvioinnissa mahdollisesti hankittavien sydäniskurien määrässä ja sijoituspaikossa.

Ylilääkäri on kokouksessa selvittämässä sydäniskurien hankintaan, ylläpitoon ja sijoitteluun liittyviä haasteita.

PERUSTURVAJOHTAJA:

Sosiaali- ja terveyslautakunta käy keskustelun asiasta, jonka pohjalta valmistellaan päätösehdotus kesäkuun lautakunnan kokoukseen

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA:

Perusturvajohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 10.06.2020 § 31

Ylilääkäri Kristian Kallio

Valtuutettu Harri Palomäen ym. valtuustoaloitetta käsiteltiin sosiaali- ja terveyslautakunnan kokouksessa 14.5.2020 ylilääkärin esittelyn pohjalta.

On perusteltua, että Naantalin kaupungin maallikkodefibrillaattorien mahdollisesta hankinnasta ja sijoittelusta tehdään kokonaisvaltainen suunnitelma, jossa on otettu huomioon koko Naantalin kaupungin elvytysviiveen riskitaso ottaen huomioon sekä alueilla liikkuvan väestön määrä sekä oletettava ensihoidon saapumisen viive. Suunnitelmassa on edelleen otettava huomioon myös kolmannen sektorin suunnitelmat maallikkodefibrillaattorien hankinta-aikatauluista ja sijoittelusta, jotta Naantalin kaupunki pystyy kokonaisuutena takaamaan maallikkodefibrillaattorien tarkoituksenmukaisen sijoittelun ja tämän myötä varmistamaan väestön tasapuolisen riskinarviointiin perustuvan huomioimisen mahdollisissa elvytystilanteissa.

Ylilääkäri toimii suunnitelman vastuuhenkilönä, kokoaa asianomaiset kolmannen sektorin toimijat ja ensihoidon asiantuntijat ja vastaa siitä, että suunnitelma on käytettävissä talousarvion 2021 tekemisen yhteydessä, jolloin mahdolliset määrärahat maallikkodefibrillaattoreiden hankintaan kohdistetaan sosiaali- ja terveystoimen talousarvion 2021 investointiosaan.

PERUSTURVAJOHTAJA:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää laitteiden mahdollisesta hankinnasta vuoden 2021 talousarvion investointien käsittelyn yhteydessä.

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA:

Perusturvajohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.10.2020 § 53

Ylilääkäri Kristian Kallio

Valtuutettu Harri Palomäen ym. valtuustoaloitetta käsiteltiin sosiaali- ja terveyslautakunnan kokouksissa 14.5.2020 ja 10.6.2020 ylilääkärin esittelyjen pohjalta. Viimeisimmässä päätöksessä todettiin, että asia otetaan käsitteilyyn vielä talousarviovalmistelun 2021 yhteydessä.

Ylilääkäri on keskustellut asiasta kolmannen sektorin toimijoiden ja sairaanhoitopiirin ensihoidon asiantuntijan kanssa ja koostanut listan, jossa on kolmannen sektorin tahojen olemassa olevat maallikkodefibrillaattorit ja mahdolliset hankintasuunnitelmat eriteltyinä. Edelleen ylilääkäri on ehdottanut kolmannen sektorin toimijoille, että voi toimia alueen koordinaattorina näiden suunnitelmien suhteen, jotta päällekkäisiä hankintoja vältettäisiin ja laitteiden sijoittelussa otetaan huomioon myös sairaanhoitopiirin ensihoidon

arvio laitteiden mahdollisimman järkevästä sijoittelusta.

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että

- Naantalin kaupunki hankkii neljä (4) maallikkokäyttöön suunniteltua sydäniskuria ja sijoittaa ne helposti saataville Velkuan koululle, Merimas-kun rantaan, Livonsaaren kylätalolle ja Röölään
- rekisteröi laitteet defi.fi -rekisteriin
- laatii muiden sydäniskureiden osalta riskikartoituksen jonka perusteella laiteita hankitaan tulevina vuosina lisää

Riskikartoituksen tekeminen ja kolmannen sektorin kanssa tehtävä yhteistyö on aloitettu ja tilannetta arvioidaan Naantalissa jatkossa systemaattisesti ja suunnitelmallisesti ensihoidon asiantuntemusta hyväksi käyttäen. Maallikkodefibrillaattoreiden hankinta kaupungin vastuulle ja omistukseen aloitteessa määritettyihin sijainteihin ei ole toistaiseksi tarkoituksenmukais-ta. Naantalin terveyspalvelut ei varaa vuoden 2021 talousarvioon määrära-haa maallikkodefibrillaattoreiden hankintaan, mutta ottaa alueella koordinaa-tiovastuun uusien laitteiden mahdollisimman järkevästä ja eniten terveys-hyötyä tuottavasta sijoittelusta.

PERUSTURVAJOHTAJA:

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa esittelyosassa olevan vastauksen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle Harri Palomäki ym. tekemään valtuustoaloitteeseen.

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA:

Perusturvajohtajan ehdotus hyväksyttiin.